

JUDr. Michal Žižlavský k pobočkám insolvenčních správců

- Chápu vyhlášku správně tak, že to, že každý správce musí být minimálně jeden pracovní den v týdnu celou dobu úředních hodin na každé své pobočce, znamená, že musí být min. 1 den v sídle a pak nestihá víc, jak 4 pobočky? Dochází tak k faktickému omezení 4 poboček na jednoho správce?

Ano, je to tak. Jen správci, kteří působí v korporacích, mohou mít za určitých podmínek poboček o něco více.

- Za jakých podmínek mohou správci v korporacích mít víc než 4 pobočky?

Pokud působí v korporaci více ohlášených společníků se zkouškou insolvenčního správce, odvozuje se maximální počet poboček od počtu ohlášených společníků.

- Někteří namítají, že vyhláška je protiústavní. Prý proto, že 1. ministerstvo podzákonnou normou upravuje věci, které nejsou v souladu s nadřazeným zákonem (respektive jeho výkladem podle Občanskoprávního a obchodního kolegia NS ČR - podle něj není výkon činnosti ins. správce podmíněn jeho fyzickou přítomností na pobočce); 2. vyhláška je prý v rozporu s Listinou základních práv a svobod, když správce de facto fyzicky připoutá "k židli". V tomto smyslu se připravuje i ústavní stížnost... Jaký je váš názor na tuto údajnou protiústavnost?

Vedení Asociace, včetně mne, považuje vyhlášku za protiústavní. Již v době její přípravy jsme poukazovali na to, že ministerstvo nemůže vydávat podzákonné předpisy bez zmocnění zákonem. Podle našeho názoru jde vyhláška nad rámec zákona. Hlavně ale jde proti zdravému rozumu, když vyžaduje fyzickou přítomnost správce na pobočce. Správce má řadu důležitějších povinností, než jen sedět a čekat na to, jestli nepřijde ministerská kontrola. Měl by být hodnocen podle výsledků své práce, ne podle toho, jak dlouho vydrží sedět na židli. To patřilo do jiné doby. Insolvenční správci působí i jako korporace, které mají desítky pracovníků. Zde se vyžaduje přítomnost na pobočce od ohlášeného společníka, který jako šéf řídí chod celé korporace. Představte si pro srovnání, že uložíte ministroví povinnost být jeden den v týdnu na podatelně ministerstva nebo generálnímu řediteli České pošty být osobně na přepážkách pošty. Tím jim znemožníte pracovat.

- Podle mých informací se někteří správci (Císař, Češka, Smutný) rozhodli vyhlášku nerespektovat pro její údajnou protiústavnost. Tím, že jako jediní vyhlášku nerespektují, se pro ně vlastně vytvořil monopol na insolvence, nemyslíte? Budete to jako Asociace nějak řešit? Poškozuje to vás osobně jako insolvenčního správce?

Jde o aktuálně vzniklý fenomén. Asociace ani naše korporace na něj zatím nestačily reagovat. Budeme se tím zabývat. Uvidíme také, jak se to dále vyvine a zda a jak na to bude reagovat samo ministerstvo. Z ekonomického pohledu jde o problém „černého pasažéra.“ Máte-li omezený počet tržních příležitostí, všichni účastníci trhu respektují regulaci, ale jeden ne, pak takový černý pasažér logicky získává více užítku k tíži ostatních, kteří získávají méně. Co se týče naší korporace, vycházíme z toho, že vyhláška je obecně závazný právní předpis a formálně platí. Proto ji respektujeme. Svě další kroky zvážíme podle toho, jak si bude počínat ministerstvo a zda vyhlášku nakonec zruší Ústavní soud.

- Vyhláška prý postihla 400 správců (kteří měli kromě sídla více než 4 pobočky, jak konkrétně postihla vás jako insolvenčního správce? Ins. správci přišli o spoustu již vynaložených nákladů (předplacené nájem a vybavení poboček...), jak se ministerstvo k tomuto staví? Nehrozí podle vás nějaké žaloby kvůli ušlému zisku apod.?

Není mi známo, jak se k tomu staví ministerstvo. To je otázka na pana ministra. Pokud však Ústavní soud rozhodne, že vyhláška je protiústavní, potvrdí tím právní základ žalob na náhradu škody. Obávám

se, že pak budou někteří správci žalovat ministerstvo, respektive stát. Nás postihla vyhláška stejně jako ostatní správce, kteří se jí podřídili a zrušili část poboček. Některé pracovníky jsme propustili a některé nájemní vztahy ukončili. Výdaje s tím spojené již známe, dopady do příjmů budou postupně narůstat.

- Můžete kvantifikovat výdaje, které jste kvůli vyhlášce nakonec vynaložili zbytečně?

Lituji, ale tyto interní informace nejsem oprávněn v tuto chvíli zveřejnovat.

- Jak se teď nově rozdělují insolvence, když spousta poboček musela být zrušena? Stíhá se to?

My sami žádné kapacitní problémy nepociťujeme, naopak nám přebývají lidé v regionech. Buď je dokážeme využít jinak, nebo také přijdou o práci.

Mrzí mne, že ministerstvo s Asociací v této věci nekomunikovalo, ač jsme o to usilovali již od počátku roku. Nedalo nám možnost projednat podstatu našich připomínek ještě před přijetím vyhlášky a nemohlo tedy naše argumenty vyhodnotit. Raději bychom ministerstvu pomáhali kultivovat prostředí insolvenčí v České republice, než abychom s ním bojovali. Považuji za nešťastné také to, že pan ministr zrušil stálý poradní orgán pro změny právní úpravy v oblasti insolvenčí, který předtím fungoval dlouhou řadu let. Šlo o pracovní skupinu, která sdružovala významné experty z oboru. To, co bylo možné vypořádávat již v rámci přípravy norem, budou nyní muset řešit soudy.